

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
ATHANASIOS RANTOS
prednesené 29. septembra 2022¹

Vec C-394/21

Bursa Română de Mărfuri SA
proti
Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE)
za účasti:
Federația Europeană a Comercianților de Energie

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť, Rumunsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Trh s elektrinou – Nariadenie (EÚ) 2019/943 – Smernica (EÚ) 2019/944 – Nariadenie (EÚ) 2015/1222 – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca jediného určeného prevádzkovateľa trhu s elektrinou“

Úvod

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania podal Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť, Rumunsko) v spore medzi spoločnosťou Bursa Română de Mărfuri SA (ďalej len „BRM“) a Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) [Národný energetický regulačný úrad, Rumunsko (ANRE)] v súvislosti s tým, že ANRE odmietol udeliť spoločnosti BRM licenciu na organizáciu a riadenie centralizovaného trhu s elektrinou.

2. Prejudiciálne otázky, ktoré sú predmetom týchto cielených návrhov, sa týkajú jednak otázky, či nariadenie (EÚ) 2019/943² vykladané s ohľadom na smernicu (EÚ) 2019/944³ zakazuje členským štátom udeliť jedinou licenciu na organizáciu a riadenie trhov s elektrinou a ukladá im povinnosť ukončiť existujúci zákonný monopol v danej oblasti, a jednak otázky, či sa zásady voľnej hospodárskej súťaže definované týmto nariadením uplatňujú aj na trh s elektrinou, a to aj s prihliadnutím na pojem „trh s elektrinou“, ktorý je v tomto nariadení vymedzený vďaka odkazu na uvedenú smernicu.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 54).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 125).

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie 2019/943

3. Článok 1 nariadenia 2019/943 s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ stanovuje:

„Cieľom tohto nariadenia je:

...

b) stanoviť základné zásady dobre fungujúcich integrovaných trhov s elektrinou, ktoré umožnia všetkým poskytovateľom zdrojov a odberateľom elektriny nediskriminačný prístup na trh, posilnia postavenie spotrebiteľov, zabezpečia konkurencieschopnosť na globálnom trhu, ako aj riadenie odberu, uskladňovanie energie a energetickú efektívnosť a uľahčia agregáciu distribuovaného dopytu a ponuky, a umožnia integráciu trhu a odvetvia a trhové odmeňovanie za elektrinu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov;

c) stanoviť spravodlivé pravidlá pre cezhraničnú výmenu elektriny a tým podporiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu s elektrinou, berúc do úvahy špecifiká vnútroštátnych a regionálnych trhov...;

...“

4. Článok 2 tohto nariadenia obsahuje tieto definície:

„Uplatňuje sa toto vymedzenie pojmov:

...

7. ‚organizátor trhu‘ je subjekt poskytujúci službu, v rámci ktorej sa ponuky na predaj elektriny spájajú s ponukami na nákup elektriny;

8. ‚nominovaný organizátor trhu s elektrinou‘ [‚určený organizátor trhu s elektrinou‘ alebo ‚NEMO‘^[4] – *neoficiálny preklad*] je organizátor trhu, ktorého príslušný orgán určil, aby vykonával úlohy týkajúce sa jedného prepojenia denných trhov alebo jedného prepojenia vnútrodných trhov;

...

25. ‚účastník trhu‘ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá kupuje, predáva alebo vyrába elektrinu, sprostredkováva agregáciu alebo je prevádzkovateľom riadenia odberu alebo služieb uskladňovania energie aj prostredníctvom zadávania pokynov na obchodovanie na jednom alebo viacerých trhoch s elektrinou vrátane trhov s regulačnou energiou;

...

⁴ Anglická skratka zodpovedajúca pojmu „nominated electricity market operator“.

40. ‚trh s elektrinou‘ je trh s elektrinou ako je uvedené v článku 2 bode 9 [smernice 2019/944];

...“

5. Článok 3 uvedeného nariadenia, nazvaný „Zásady týkajúce sa fungovania trhov s elektrinou“, stanovuje:

„Členské štáty, regulačné orgány, prevádzkovatelia prenosových sústav, prevádzkovatelia distribučných sústav, organizátori trhu a delegovaní prevádzkovatelia zabezpečia, aby trhy s elektrinou fungovali v súlade s týmito zásadami:

- a) ceny sa musia tvoriť na základe dopytu a ponuky;
- b) trhové pravidlá musia podporovať voľnú tvorbu cien a musia predchádzať opatreniam, ktoré bránia tvorbe cien na základe dopytu a ponuky;
- c) trhové pravidlá musia podporovať rozvoj pružnejšej výroby, udržateľnej nízkouhlíkovej výroby a pružnejšieho dopytu;
- d) odberatelia musia mať možnosť ťažiť z trhových príležitostí a zvýšenej hospodárskej súťaže na maloobchodných trhoch a musia mať právo vystupovať ako účastníci trhu s energiou a energetickej transformácie;

...

h) musia sa postupne odstrániť prekážky pre cezhraničné toky elektriny medzi ponukovými oblasťami alebo členskými štátmi a cezhraničné transakcie na trhoch s elektrinou a trhoch so súvisiacimi službami;

...

o) s cieľom umožniť účastníkom trhu, aby boli chránení pred rizikami kolísania cien na trhovom základe, a zmierniť neistotu budúcej návratnosti investícií sa na burzách musí dať obchodovať s dlhodobými zaistovacími produktmi transparentným spôsobom a o zmluvách o dlhodobých dodávkach elektriny sa musí dať vyjednávať mimo burzu, a to pod podmienkou dodržania pravidiel práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže;

...“

6. V článku 10 toho istého nariadenia s názvom „Technické ponukové limity“ sa v odsekoch 4 a 5 stanovuje:

„4. Regulačné orgány alebo... určené orgány identifikujú politiky a opatrenia uplatňované na svojom území, ktoré by mohli prispievať k nepriamemu obmedzeniu tvorby veľkoobchodných cien vrátane obmedzení ponúk týkajúcich sa aktivácie regulačnej energie, kapacitných mechanizmov, opatrení prevádzkovateľov prenosových sústav, opatrení určených na spochybnenie fungovania trhu alebo zamedzenie zneužívania dominantného postavenia alebo neefektívneho vymedzenia ponukových oblastí.

5. Ak regulačný orgán alebo iný určený príslušný orgán identifikuje politiku alebo opatrenie, ktoré by mohlo obmedzovať tvorbu veľkoobchodných cien, prijme všetky primerané opatrenia s cieľom odstrániť uvedenú politiku alebo opatrenie, alebo ak to nie je možné, zmierniť vplyv uvedenej politiky alebo opatrenia na ponukové správanie. ...“

Smernica 2019/944

7. Článok 2 smernice 2019/944 obsahuje túto definíciu:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

9. ‚trhy s elektrinou‘ sú trhy pre elektrinu, vrátane mimoburzových trhov a búrz s elektrinou, trhy pre obchodovanie s energiou, kapacitou, regulačnými a podpornými službami vo všetkých časových rámcoch vrátane forwardových, denných a vnútrodenných trhov;

...“

8. Smernica 2019/944 na základe jej článku 72 zrušila a nahradila smernicu 2009/72/ES⁵ s účinnosťou od 1. januára 2021, pričom väčšina ustanovení tejto novej smernice sa v súlade s článkom 73 prvej uvedenej smernice uplatňuje od uvedeného dátumu.

Nariadenie (EÚ) 2015/1222

9. V článku 4 nariadenia (EÚ) 2015/1222⁶ s názvom „Určenie NEMO a zrušenie určenia“ sa v odseku 1 stanovuje:

„Každý členský štát prepojený elektrickými vedeniami s ponukovou oblasťou v inom členskom štáte musí zabezpečiť, aby... bol určený jeden alebo viac organizátorov NEMO na vykonávanie jednotného prepojenia denných a/alebo vnútrodenných trhov. ...“

10. V článku 5 tohto nariadenia s názvom „Určenie NEMO v prípade národného zákonného monopolu na služby obchodovania“ sa uvádza:

„1. Ak v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia už v členskom štáte alebo v ponukovej oblasti členského štátu existuje národný zákonný monopol na služby obchodovania na dennom a vnútrodennom trhu, ktorý vylučuje určenie viac ako jedného organizátora NEMO, príslušný členský štát o tom musí informovať Komisiu do dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a môže odmietnuť určenie viac ako jedného organizátora NEMO za ponukovú oblasť.

...

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 55).

⁶ Nariadenie Komisie z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 2015, s. 24).

2. Na účely tohto nariadenia sa za existenciu národného zákonného monopolu považuje situácia, keď vnútroštátne právne predpisy výslovne stanovujú, že služby obchodovania na dennom a vnútrodnom trhu v členskom štáte alebo v ponukovej oblasti členského štátu môže vykonávať najviac jeden subjekt.

3. Dva roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu... Na základe tejto správy, a ak sa Komisia domnieva, že neexistuje dôvod pre ďalšie fungovanie národných zákonných monopolov... Komisia môže zvážiť vhodné legislatívne alebo iné vhodné opatrenia s cieľom zvýšiť hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi a v rámci nich. ...“

Rumunské právo

11. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012⁷ v článku 10 ods. 2 písm. f) stanovuje:

„Príslušný úrad vydáva licencie na:

...

f) riadenie centralizovaných trhov – jediná licencia sa udeľuje organizátorovi trhu s elektrinou a jediná licencia sa udeľuje organizátorovi regulačného trhu.“

Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

12. BRM je spoločnosť, ktorá má podľa rumunského práva všeobecnú právomoc riadiť trhy verejného záujmu.

13. Dňa 20. augusta 2020 táto spoločnosť predložila ANRE žiadosť o vydanie licencie na organizovanie a riadenie centralizovaných trhov s elektrinou.⁸

14. Keďže ANRE túto žiadosť zamietol z dôvodu, že spoločnosti OPCOM bola udelená jediná licencia, ktorá je k dispozícii, v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. f) zákona č. 123/2012, BRM podala na Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť), teda vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, žalobu, ktorou sa domáhala, aby sa ANRE uložila povinnosť vydať požadovanú licenciu. Do tohto sporu vstúpila Federația Europeană a Comerțanților de Energie (Európska federácia obchodníkov s energiou, Rumunsko).

15. BRM v podstate tvrdila, že nariadenie 2019/943 v spojení so smernicou 2019/944 vyžaduje, aby ANRE zabránil akémukoľvek monopolu na centralizovaných trhoch s elektrinou, zatiaľ čo ANRE oponoval, že ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 123/2012 už bola licencia na

⁷ Zákon č. 123/2012 o elektrine a zemnom plyne z 10. júla 2012 (*Monitorul Oficial al României*, časť I, č. 485 zo 16. júla 2012) v znení uplatňujúcom sa na spor vo veci samej (ďalej len „zákon č. 123/2012“).

⁸ K tomuto dátumu bola OPCOM podľa zákona č. 123/2012 jediným určeným organizátorom denného a vnútrodného trhu s elektrinou, ako aj trhu so službami obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny pre ponukovú oblasť Rumunska. Podľa informácií poskytnutých rumunskou vládou na pojednávaní rumunská právna úprava zrušila systém jednej licencie od roku 2022 a BRM získala v tomto roku licenciu na služby obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny.

riadenie týchto trhov platne udelená spoločnosti OPCOM na základe nariadenia 2015/1222 a že žiadne ustanovenie nariadenia 2019/943 nevyžaduje, aby členské štáty určili viac ako jedného organizátora, ktorého úlohou je organizovanie a riadenie uvedených trhov.

16. Za týchto okolností Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. Zakazuje [nariadenie 2019/943], najmä článok 1 písm. b) a článok 3 tohto nariadenia so zreteľom na ustanovenia [smernice 2019/944], aby členský štát od nadobudnutia účinnosti uvedeného nariadenia ďalej prideloval jedinú licenciu na organizáciu a riadenie centralizovaných energetických trhov? Existuje od 1. januára 2020 povinnosť Rumunska potlačiť existujúci monopol týkajúci sa riadenia trhu s elektrinou?
2. Zahŕňa rozsah osobnej pôsobnosti zásad voľnej hospodárskej súťaže podľa nariadenia 2019/943, najmä článku 1 písm. b) a c), resp. článku 3, organizátora trhu s elektrinou, akým je napríklad komoditná burza? Je na účely zodpovedania tejto otázky relevantná skutočnosť, že na účely vymedzenia pojmu trh s elektrinou sa v článku 2 bode 40 nariadenia 2019/943 odkazuje na pojem trh s elektrinou uvedený v článku 2 bode 9 smernice 2019/944?
3. Má sa udelenie jedinej licencie členským štátom na riadenie trhu s elektrinou považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže podľa článkov 101 a 102 ZFEÚ v spojení s ustanoveniami článku 4 ods. 3 ZEÚ a článku 106 ods. 1 ZFEÚ?“

17. Písomné pripomienky predložili BRM, rumunská, grécka, talianska a cyperská vláda, ako aj Európska komisia. BRM, Európska federácia obchodníkov s energiou, rumunská a grécka vláda, ako aj Komisia tiež predložili ústne pripomienky na pojednávaní, ktoré sa konalo 22. júna 2022.

Analýza

18. V súlade s požiadavkou Súdného dvora sa tieto návrhy zameriavajú na analýzu prvej a druhej prejudiciálnej otázky.

O prvej otázke

19. Svojou prvou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie 2019/943, najmä jeho článok 1 písm. b) a článok 3 so zreteľom na ustanovenia smernice 2019/944 vykladať v tom zmysle, že od nadobudnutia jeho účinnosti zakazuje členským štátom udeliť jedinú licenciu na organizáciu a riadenie trhov s elektrinou a ukladá im povinnosť ukončiť zákonný monopol existujúci v tejto oblasti.

20. V tejto súvislosti treba uviesť, že v Rumunsku článok 10 ods. 2 písm. f) zákona č. 123/2012 stanovuje, že organizátorovi trhu s elektrinou možno udeliť jedinú licenciu a že túto licenciu udelil ANRE spoločnosti OPCOM. Činnosť, ktorá je predmetom tejto licencie, spočíva najmä v riadení centralizovaného trhu s elektrinou, najmä pokiaľ ide o riadenie dvoch druhov obchodu medzi predávajúcimi a kupujúcimi elektriny: na jednej strane krátkodobé transakcie, t. j. zmluvy upravujúce dodávku elektriny v rovnaký deň alebo nasledujúci deň, a na druhej strane dlhodobé transakcie, teda zmluvy upravujúce dlhodobé dodávky elektriny.

21. V prvom rade poznamenávam, že nariadenie 2019/943 a smernica 2019/944⁹, v ktorých sa stanovujú všeobecné zásady fungovania trhov s elektrinou, nestanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa služieb obchodovania medzi predávajúcimi a kupujúcimi na týchto trhoch.

22. Na jednej strane článok 1 písm. b) a c) a článok 3 tohto nariadenia, na ktoré sa BRM odvoláva z dôvodu, že ukladajú národným regulačným orgánom povinnosť podporovať hospodársku súťaž medzi organizátormi trhov s elektrinou, totiž nebránia samy osebe existencii monopolu na organizovanie a riadenie centralizovaných trhov s elektrinou. Na druhej strane takýto účinok nevyvoláva ani článok 10 ods. 4 a 5 uvedeného nariadenia, na ktorý sa tiež odvoláva BRM, z dôvodu, že tieto ustanovenia vyzývajú príslušné orgány, aby identifikovali politiky a opatrenia spôsobilé prispieť k nepriamemu obmedzeniu tvorby veľkoobchodných cien, a ak identifikovali takúto politiku alebo opatrenie, aby prijali všetky vhodné opatrenia na odstránenie alebo zníženie ich vplyvu.

23. V druhom rade pripomínam, že nariadenie 2015/1222 stanovuje pravidlá týkajúce sa určenia organizátorov trhu s elektrinou (NEMO) na účely zabezpečenia jednotného prepojenia denných a vnútrodných trhov.

24. V súlade s článkom 4 tohto nariadenia každý uchádzač, ktorý spĺňa kritériá stanovené týmto nariadením, môže byť určený ako NEMO a takéto určenie možno odmietnuť len vtedy, ak nie sú splnené kritériá na takúto kvalifikáciu, alebo v prípade uvedenom v článku 5 ods. 1 uvedeného nariadenia.

25. Článok 5 ods. 1 prvý pododsek toho istého nariadenia stanovuje výnimku, ktorá umožňuje členským štátom zachovať národný zákonný monopol na služby obchodovania na denných a vnútrodných trhoch s elektrinou. Táto výnimka sa vzťahuje len na služby na vnútrodných a denných trhoch a musí sa, tak ako každá výnimka, vykladať reštriktívne.¹⁰ Preto ju nemožno rozšíriť na iné trhy s elektrinou, akým je trh služieb obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny.

26. Na záver možno konštatovať, že hoci zachovanie zákonného monopolu na služby obchodovania na denných a vnútrodných trhoch s elektrinou môže byť odôvodnené v zmysle článku 5 ods. 1 prvého pododseku nariadenia 2015/1222, právna úprava Únie týkajúca sa vnútorného trhu s elektrinou, a najmä nariadenie 2019/943 a smernica 2019/944, pokiaľ ide o zachovanie zákonného monopolu na služby obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny, nestanovuje v tejto súvislosti žiadne pravidlo.¹¹

27. Vzhľadom na to, že výklad právnej úpravy Únie týkajúcej sa trhov s elektrinou zatiaľ nie je uzavretý, pokiaľ ide o zákonnosť zákonného monopolu na služby obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny, vzniká otázka, či takýto monopol nepredstavuje obmedzenie slobody usadiť sa zakotvenej v článku 49 ZFEÚ, alebo prípadne slobodného poskytovania služieb zakotveného v článku 56 ZFEÚ,¹² a ak áno, či je odôvodnené verejným záujmom a proporcionálne.

⁹ Mimo chodom poznamenávam, že hoci smernica 2019/944 nie je z hľadiska *ratione temporis* uplatniteľná na skutkové okolnosti tejto veci, môže byť napriek tomu referenciou pre výklad nariadenia 2019/943.

¹⁰ Dokonca aj v prípade služieb obchodovania na denných a vnútrodných trhoch predstavuje uplatňovanie zákonného monopolného modelu, ktorý toto ustanovenie umožňuje, výnimku z modelu hospodárskej súťaže, ktorý predpokladá príslušné nariadenie.

¹¹ Okrem toho ani nariadenie 2019/943, ani smernica 2019/944 alebo nariadenie 2015/1222 nevykonali úplnú harmonizáciu. Najmä posledné uvedené nariadenie stanovuje len „minimálne harmonizované pravidlá“ (pozri najmä jeho odôvodnenie 3) a navyše sa týkajú len jednotného prepojenia denného a vnútrodného trhu.

¹² Pozri rozsudok z 23. februára 2016, Komisia/Maďarsko (C-179/14, EU:C:2016:108, bod 164 a citovaná judikatúra).

28. Podľa judikatúry Súdneho dvora sa za obmedzenia slobody usadiť sa, ako aj slobodného poskytovania služieb musia považovať všetky opatrenia, ktoré výkon týchto slobôd zakazujú, prekážajú mu alebo ho robia menej prítlačlivým.¹³

29. Keďže podľa vnútroštátneho práva nemôžu podniky z iných členských štátov poskytovať sprostredkovateľské služby pre energetické transakcie na trhu dlhodobých dodávok v Rumunsku, a to ani prostredníctvom prevádzkarne v tomto členskom štáte, ani na cezhraničnom základe, keďže na tento účel nemôžu získať licenciu, možno takúto právnu úpravu, ktorá podriaďuje výkon hospodárskej činnosti systému výlučnosti, považovať za obmedzenie slobody usadiť sa alebo slobodného poskytovania služieb.

30. Preto článok 10 ods. 2 písm. f) zákona č. 123/2012 možno považovať za zlučiteľný s článkom 49 ZFEÚ alebo článkom 56 ZFEÚ len vtedy, ak sa bude zdať, že je odôvodnený naliehavým dôvodom verejného záujmu a proporcionálny sledovanému cieľu.

31. Keďže však vnútroštátny súd túto otázku nevzniesol, neposkytol v tomto zmysle ani informácie o legitímnom dôvode, ktorý by mohol odôvodniť obmedzenie vyššie uvedených slobôd.¹⁴ Za týchto podmienok sa domnievam, že Súdny dvor sa nemôže vyjadriť k takejto otázke, a ešte menej k otázke, ktorá z nej vyplýva a ktorá sa týka nevyhnutnosti a proporcionálnosti tohto obmedzenia slobody usadiť sa alebo slobodného poskytovania služieb.

32. Navrhujem preto odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku tak, že nariadenie 2019/943, najmä jeho článok 1 písm. b) a článok 3 so zreteľom na ustanovenia smernice 2019/944 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá v súlade s článkom 5 ods. 1 prvým pododsekom nariadenia 2015/1222 umožňuje vydanie len jednej licencie na služby obchodovania na dennom a vnútrodenom trhu s elektrinou. Okrem toho sa táto právna úprava musí vykladať v tom zmysle, že nebráni zachovaniu zákonného monopolu na služby obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny, ktorého zákonnosť bude potrebné posúdiť najmä z hľadiska zásad slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb zakotvených v článkoch 49 a 56 ZFEÚ.

O druhej otázke

33. Svojou druhou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie 2019/943, a najmä jeho článok 1 písm. b) a c) a článok 3 vykladať v tom zmysle, že zásady voľnej hospodárskej súťaže sa vzťahujú na organizátora trhu s elektrinou. V tomto kontexte sa vnútroštátny súd tiež pýta, či je v tejto súvislosti relevantná skutočnosť, že pojem „trh s elektrinou“ uvedený v článku 2 bode 40 tohto nariadenia je definovaný odkazom na definíciu toho istého pojmu uvedenú v článku 2 bode 9 smernice 2019/944.

34. Vzhľadom na početné definície a krížové odkazy, najmä v nariadení 2019/943 a smernici 2019/944, sa domnievam, že na organizátorov trhu s elektrinou, akým je OPCOM, sa vzťahujú ustanovenia tohto nariadenia.

¹³ Pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 21. júla 2011, Komisia/Portugalsko (C-518/09, neuvverejnený, EU:C:2011:501, bod 61 a citovaná judikatúra).

¹⁴ V tejto súvislosti len poznamenávam, že ako Komisia správne uviedla, legitímne dôvody, na ktoré poukazuje ANRE, a to obmedzená veľkosť rumunského trhu a prítomnosť jediného organizátora trhu s elektrinou v iných členských štátoch (čo navyše, zdá sa, nezodpovedá realite), *prima facie* nemôžu odôvodniť takéto obmedzenia.

35. Určený organizátor trhu s elektrinou alebo NEMO totiž patrí buď pod definíciu „organizátora trhu“ v zmysle článku 2 bodu 7 nariadenia 2019/943, ktorý odkazuje na „subjekt poskytujúci službu, v rámci ktorej sa ponuky na predaj elektriny spárujú s ponukami na nákup elektriny“¹⁵, alebo pod širšiu definíciu „účastníka trhu“ v zmysle článku 2 bodu 25 tohto nariadenia, podľa ktorého je to „fyzická alebo právnická osoba, ktorá kupuje, predáva alebo vyrába elektrinu, sprostredkováva agregáciu alebo je prevádzkovateľom riadenia odberu alebo služieb uskladňovania energie aj prostredníctvom zadávania pokynov na obchodovanie na jednom alebo viacerých trhoch s elektrinou vrátane trhov s regulačnou energiou“¹⁶.

36. Navrhujem preto odpovedať na druhú prejudiciálnu otázku tak, že nariadenie 2019/943, najmä jeho článok 1 písm. b) a c) a článok 3 sa má vykladať v tom zmysle, že uvedené zásady voľnej hospodárskej súťaže sa vzťahujú na organizátora trhu s elektrinou.

Návrh

37. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky, ktoré položil Curtea de Apel București (Odvolací súd Bukurešť, Rumunsko), takto:

1. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou, a najmä jeho článok 1 písm. b) a článok 3 so zreteľom na ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ

sa má vykladať v tom zmysle, že:

- nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá v súlade s článkom 5 ods. 1 prvým pododsekom nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia, umožňuje vydanie len jednej licencie na služby obchodovania na dennom a vnútrodennom trhu s elektrinou,
- nebráni zachovaniu zákonného monopolu na služby obchodovania s dlhodobými dodávkami elektriny, ktorého zákonnosť bude potrebné posúdiť najmä z hľadiska zásad slobody usadiť sa a slobodného poskytovania služieb zakotvených v článkoch 49 a 56 ZFEÚ.

2. Nariadenie 2019/943, najmä jeho článok 1 písm. b) a c) a článok 3

sa má vykladať v tom zmysle, že:

uvedené zásady voľnej hospodárskej súťaže sa vzťahujú na organizátora trhu s elektrinou.

¹⁵ Pozri tiež článok 7 ods. 1 nariadenia 2015/1222, podľa ktorého „NEMO pôsobí ako účastníci trhu na vnútroštátnych alebo regionálnych trhoch na účely vykonávania jednotného prepojenia denných a vnútrodných trhov v spolupráci s [prevádzkovateľmi prenosovej sústavy (PPS)]“ (kurzívou zvýraznil generálny advokát).

¹⁶ Okrem toho, ako uvádza Komisia, organizátori trhu s elektrinou, na ktorý odkazuje článok 2 bod 40 nariadenia 2019/943, patria takisto do definície pojmu „elektroenergetický podnik“ v zmysle článku 2 bodu 57 smernice 2019/944 – ktorá sa z hľadiska *ratione temporis* nevzťahuje na skutkové okolnosti tejto veci – keďže takýmto podnikom je „fyzická alebo právnická osoba, ktorá vykonáva aspoň jednu z týchto činností – výroba, prenos, distribúcia, agregácia, riadenie odberu, uskladňovanie energie, dodávka alebo nákup elektriny – a ktorá je v súvislosti s týmito činnosťami zodpovedná za obchodné a technické úlohy alebo údržbu; nezahŕňa však koncových odberateľov“.